

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д. і. н., професор

26 березня 2025 р.

Олексій НЕСТУЛЯ

ПРОГРАМА

вступного випробування

для вступу на навчання

за ступенем «Магістр»

спеціальність С1 Економіка

та міжнародні економічні відносини

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 2 від 26 березня 2025 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Денис МИРОНОВ

Упорядники:

Стрілець В.Ю. – завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор.

Пожар А.А. – доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент.

Єжелей Ю.О. – асистент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин.

Рецензенти:

Шимановська-Діанич Л. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту.

Гасій О. В. – к.е.н., доцент кафедри фінансів та банківської справи.

Розглянуто на засіданні кафедри
міжнародної економіки та міжнародних
економічних відносин

10.03.2025 р. протокол № 7

Зав. кафедри Вікторія СТРИЛЕЦЬ

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Критерії оцінки вступного випробування.....	5
3. Зміст вступного випробування у розрізі навчальних дисциплін.....	7
4. Список рекомендованої літератури.....	11

ВСТУП

Освітньо-професійною програмою підготовки магістрів за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» при вступі на навчання на ступінь «Магістр» передбачається складання вступного випробування.

Перелік питань для підготовки до вступного випробування базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін, що вивчались за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини».

Мета вступного випробування полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми «Магістр» абітурієнти повинні мати базову вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками за галузями знань природничо-наукових, загальноекономічних та спеціально-економічних наук. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною та англійською мовою.

Характеристика змісту програми. Програма вступного випробування базується на спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» та одночасно визначає вимоги до студентів, які продовжують навчання за рівнем підготовки магістра, визначених у галузевих стандартах вищої освіти для цього освітньо-кваліфікаційного рівня.

Програма вступного випробування складена на міжпредметній основі. Теми, виділені у програмі, відображають різні сторони міжнародної економічної діяльності та об'єднують знання з кількох дисциплін.

Порядок проведення вступного випробування визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування передбачає виконання тестових завдань, які об'єктивно визначають рівень підготовки вступників.

Тестова перевірка знань охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями.

Тестові завдання закритої форми складаються з двох компонентів:

- запитальної (змістовної) частини;
- 5 відповідей.

Тести є складовою частиною вступного випробування вступників. Оцінювання здійснюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Таблиця відповідності тестових балів, отриманих та виконання завдань вступного випробування під час вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

Тестовий бал	Оцінка	Тестовий бал	Оцінка
1	100	18	151
2	108	19	152
3	115	20	153
4	120	21	155
5	125	22	157
6	129	23	159
7	132	24	162
8	135	25	165
9	138	26	168
10	140	27	171
11	142	28	175
12	144	29	179
13	146	30	183
14	147	31	188
15	148	32	194
16	149	33	200
17	150	–	–

Для кожного вступника передбачається 33 тестових завдань. По кожному завданню передбачається 5 варіантів відповіді, з яких вступник повинен вибрати вірну. Максимальна кількість балів, які вступник може набрати за виконання тестових завдань становить 200 балів.

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання, які при складанні вступного випробування отримали не менше 100 балів.

Тривалість вступного випробування – 1 година.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Тема 1. Міжнародна економічна система

1. Національні економіки та їх систематизація.
2. Країни-лідери світової економіки та їх сучасна роль.
3. Міжнародний поділ праці та його форми.
4. Участь України у МПП.
5. Міжнародна економічна діяльність та порівняльна характеристика розвитку її форм.
6. Середовище міжнародної економічної діяльності, його особливості і структуризація.
7. ООН та його вплив на міжнародне економічне співробітництво.
8. Соціально-культурне середовище розвитку міжнародної економічної діяльності.
9. Міжнародні економічні відносини, їх принципи та рівні розвитку.
10. Інтернаціоналізація як об'єктивний процес економічного розвитку.

Тема 2. Міжнародна торговельно-маркетингова діяльність

1. Неотехнологічні моделі міжнародної торгівлі.
2. Теорія конкурентних переваг М. Портера.
3. Види міжнародної торговельної політики.
4. Показники міжнародної торгівлі та їх систематизація.
5. Характеристика видів та форм міжнародної торгівлі.
6. Тенденції та особливості міжнародної торгівлі сировинними товарами.
7. Світовий ринок інтелектуальної власності.
8. Специфіка торгівлі через організовані товарні ринки.
9. Особливості механізму діяльності міжнародних товарних бірж.
10. Ціноутворення у міжнародній торгівлі.
11. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
12. Характеристика нетарифних інструментів регулювання

міжнародної торгівлі та оцінка рівня їх сучасного використання.

13. Протекціонізм і його сучасні форми.

14. Аналіз співвідношення лібералізаційних заходів і протекціонізму в торговельних політиках країн світу.

15. Основні напрями діяльності СОТ.

16. Оцінка стану розвитку зовнішньої торгівлі України.

17. Міжнародні комерційні контракти і характеристика їх основних параметрів.

18. Форми міжнародного маркетингу.

19. Спільні ознаки та відмінності внутрішнього та міжнародного маркетингу.

20. Основні умови та причини виникнення глобального маркетингу.

21. Правило Тріади у міжнародному маркетингу та його застосування в практичній діяльності.

22. Підходи до вибору цільового зарубіжного ринку та обґрунтування рішення щодо виходу на нього.

23. Міжнародні маркетингові дослідження: типи, особливості, стадії проведення.

24. Стратегії (моделі) виходу фірми на зовнішній ринок: порівняльна характеристика, чинники вибору.

25. Міжнародний маркетинговий комплекс: склад, типи, емпірична послідовність стандартизації, основні рішення.

26. Товарна політика та товарна стратегія фірми на зарубіжних ринках.

27. Міжнародна цінова політика фірми.

28. Міжнародні канали розподілу: типові конфігурації, критерії вибору.

29. Міжнародна маркетингова сегментація.

30. Характеристика видів міжнародної маркетингової стратегії.

Тема 3. Міжнародна інвестиційна та виробнича діяльність

1. Міжнародні інвестиції в системі руху капіталу, їх економічна сутність, види та форми.

2. Мотивація прямих зарубіжних інвестицій.

3. Теорія ринкових імперфекцій та теорія інтернаціоналізації.

4. Еклектична теорія міжнародного виробництва Дж. Данінга.
5. Міжнародне портфельне інвестування та його мотивація.
6. Сутність та основні ознаки діяльності ТНК.
7. ТНК в процесах інтернаціоналізації: дуалістична концепція інтернаціоналізації, модель EPRG.
8. Формування і реалізація стратегії ТНК: сутність, рівні, основні стадії та особливості.
9. Особливості управління виробничою діяльністю і персоналом ТНК.
10. Можливість та межі регламентування діяльності ТНК міжнародними організаціями.
11. Злиття і поглинання у міжнародному бізнесі.
12. Масштаби, структура, динаміка прямих та портфельних іноземних інвестицій в економіку України.
13. Масштаби й особливості залучення портфельних інвестицій в економіку України.

Тема 4. Валютно-фінансові відносини

1. Сутність поняття «валюта», її види і конвертованість.
2. Національні й міжнародні валютні системи та їхні елементи.
3. Європейська валютна система.
4. Еволюція світової валютної системи.
5. Валютний ринок функції та його структура.
6. Міжнародна валютна ліквідність.
7. Сутність, функції і різновиди міжнародного кредиту.
8. Міжнародний кредит: сутність та види.
9. Офшорні зони (центри), механізми і наслідки здійснення офшорних операцій.
10. Характеристика діяльності МВФ.
11. Характеристика діяльності Групи Світового банку.
12. Форми міжнародних розрахунків.
13. Платіжний баланс та фактори, що впливають на його стан.
14. Роль Паризького та Лондонського клубів: умови реструктуризації боргів країн-позичальників.

Тема 5. Міжнародна інтеграція і глобалізація розвитку

1. Передумови і сутність міжнародної економічної інтеграції.
2. Рівні, форми і типи міжнародної економічної інтеграції.
3. Вертикальна, горизонтальна та змішана міжнародна мікроінтеграція.
4. Особливості латиноамериканської регіональної і субрегіональної інтеграції.
5. Інститути і механізми наднаціонального регулювання в ЄС.
6. Глобальні проблеми розвитку та їх типізація.
7. Сутність і причини міжнародної трудової міграції.
8. Характеристика видів міжнародної міграції робочої сили.
9. Позитивні і негативні наслідки трудової міграції для країни-імпортера.
10. Позитивні і негативні наслідки трудової міграції для країни-експортера.
11. Міжнародна організація праці, її завдання і напрямки діяльності.
12. Україна в процесах міжнародної трудової міграції.
13. Сутність глобалізації, її позитивні та негативні вияви.
14. Економічна глобалізація та її сучасні виміри.
15. Регулятивні механізми глобальної економіки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Білорус О. Г., Власов В. І., Гриценко А. А. Інтеграція України в глобальний соціально-економічний простір : монографія / НАН України, ДУ "Ін-т економіки та прогнозування НАН України", Ін-т демографії та соц. дослідж. ім. Птухи [та ін.]. Київ : КНЕУ, 2019. 288 с.
2. Буркинський Б. В., Нікішина О. В., Лисюк В. М. Інтеграційні механізми розвитку товарних ринків : монографія / за ред. акад. НАН України Буркинського Б. В. ; НАН України, Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень. Одеса : ІПРЕД НАНУ, 2019. 387 с.
3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 355 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : підручник / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. А. Мазаракі та д-ра екон. наук, проф. Т. М. Мельник ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 651 с.
5. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. І. Павлова ; Одес. нац. акад. харч. технологій, Каф. економіки пром-сті. Одеса : Астропринт, 2019. 269 с.
6. Калініна О. М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. / Нац. авіац. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». Харків : ХАІ, 2021. 47 с.
7. Костюченко Я. М. Правове регулювання відносин асоціації між Україною та Європейським Союзом : монографія / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2019. 448 с.
8. Мавійчук А. В., Дума В. В., Боровик А. В. Європейський Союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / за заг. ред. А. В. Мавійчука ; Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. Степана Дем'янчука. Рівне : Волинські обереги, 2019. 155 с.
9. Максименко Я. А. Курс міжнародної економіки : підруч.

для студентів зі спец. «Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Менеджмент», «Маркетинг», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», «Міжнародні економічні відносини». Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2021. 207 с.

10. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Орехової. Донец. нац. ун-т ім. Василя Стуса, Екон. ф-т. Вінниця : ТВОРИ, 2019. 321 с.

11. Міжнародні економічні відносини та національна економічна діяльність: сучасний стан, проблеми та тенденції розвитку : колект. монографія / Алексеева Т. І. та ін. Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. Полтава : Астроя, 2021. 147 с.

12. Національна економічна діяльність і міжнародні економічні відносини: сучасний стан та тенденції розвитку : колект. монографія / Л. Ю. Андрушко та ін. Центр фінанс.-екон. наук. дослідж. Полтава : Астроя, 2020. 251 с.

13. Рокоча В. В. Алькема В. Г., Терехов В. І., Одягайло Б. М. Міжнародна торговельна діяльність : підручник / за наук. ред. В. В. Рокочої. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2018. 698 с.

14. Світова економіка : підручник / О. І. Шнирков та ін. ; за ред. д-ра екон. наук О. І. Шниркова, д-ра екон. наук В. І. Мазуренка, д-ра екон. наук О. І. Рогача. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2018. 607 с.

15. Світова економіка = World economics : навч. посіб. / В. М. Фомішина та ін. ; за ред. В. М. Фомішиної. Укр.-англомов. вид. Одеса : Олді плюс, 2021. 611 с.

16. Стрілець В., Пожар А., Флегантова А., Франко Л., Єжелій Ю., & Зборик Д. Цифровізація як інструмент побудови інноваційної стратегії розвитку бізнесу країн ЄС в умовах адаптації до кризових тенденцій міжнародної економіки. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», 2024. №3 (113), С. 80-88.

17. Філіпенко А. С. Міжнародні економічні відносини: історія, теорія, політика : підручник. Київ : Либідь, 2019. 958 с.

18. Dunn M., John H. Mutti International economics. URL: http://library.imtdubai.ac.ae/content%5Ce_books%5CE0017.pdf.